

BORD DWAR IL-KONTROLL TA' KIRI TA' RABA

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-28 ta' Jannar, 2004

Rikors Numru. 5/2003

Rikors numru 5/2003

Raymond Scerri u martu Maria Loreta sive Lydia Scerri

vs

Maria Assunta armla ta' Pietru Pawl Muscat u Angelo
Muscat

Illum 28 ta' Jannar 2004

Ic-Chairman,

Ra r-Rikors li permezz tieghu r-rikorrenti, wara li ppremettew illi l-esponenti Raymond u Lydia konjugi Scerri huma proprjetarja ta' porzjon raba' maghrufa bhala "Tal-Kaxxja" sive "Ta' Kaxxa" fil-limiti ta' Ghajnsielem, Ghawdex tal-kejl komplexiv ta' cirka sitta u tmenin punt tnejn hamsa metri kwadri (86.25mk) li minnhom parti tal-

kejl ta' cirka tlieta u ghoxrin punt sebgha metri kwadri (23.7mk) hija destinata ghall-formazzjoni ta' triq pubblika, l-intier imiss mil-lbic ma' beni ta' Gerald Spiteri, grigal ma' beni ta' Nazzareno Scerri u xlokk ma' beni ta' Joan Cauchi;

Illi din l-art flimkien ma' bicciet ohra fl-istess zona kienet imqabbla għand missier l-intimat Angelo Muscat, Peter Paul Muscat, illum mejjet, fl-intier bi qbiela ta' tliet liri u hamsa u sebghin centezmu (Lm3.75) fis-sena;
Illi l-esponenti jehtiegħilhom dan ir-raba għal skopijiet ta' zvilupp u effettivament gia ottjenew permessi ghall-bini ta' l-istess art;

Illi l-parti illi tinsab imqabbla lill-intimat ser tifforma parti integrali mill-izvilupp illi l-esponenti ser jagħmlu fuq l-art tagħhom u kwindi l-esponenti għandhom bzonn din l-art ferm aktar milli għandu bzonn l-intimat.

Illi oltre dan u mingħajr pregudizzju għas-suespost r-rikorrenti għandha bzonn dan ir-raba aktar milli għandu bzonn l-intimat stante li dan għandu diversi bicciet raba' ohra u dan ai termini ta' l-Artiklu 4(2)(a) tal-Kap 199 tal-Ligijiet ta' Malta.

Talbu li dan il-Bord jogħġebu jawtorizzahom li prevja l-likwidazzjoni ta' kwalsiasi kumpens li jista' jkun dovut lill-intimat ai termini ta' l-artikolu (4)(4) tal-Kap 199 tal-Ligijiet ta' Malta, jawtorizza r-ripresa tal-pussess ta' l-art fuq imsemmija mir-rikorrent wara l-iskadenza li jmiss u dan ai termini ta' l-Artiklu 4(2)(a) u (b) tal-Kap 199 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ra r-Risposta ta' l-intimati fis-sens illi:

1. In linea preliminari n-nullita' tar-rikors billi dan gie pprezentat aktar tard mit-terminu preskritt mill-artikolu 4(1) tal-Kap 199 qabel id-data li fiha kellha tagħlaq il-kera fil-15 ta' Awissu 2003.
2. In linea preliminari ukoll u mingħajr pregudizzju ghall-ewwel osservazzjoni, ir-rikorrenti jridu jipprovaw it-titolu tagħhom fuq ir-raba' de quo;

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Fil-meritu u dejjem minghajr pregudizzju ghall-premess it-talba tar-rikorrenti li jehtiegu dan ir-raba ghal-skopijiet ta' zvilupp hija inattendibbli billi r-raba' huwa saqli;
4. Illi l-kwistjoni ta' hardship ossia tbatija hija applikabbli biss fil-kaz li t-talba ssir taht l-artikolu 4(2)(a) u huwa kontra sens li r-rikorrenti l-ewwel jitolbu r-ripresta tal-pussess tar-raba ghal raguni li jriduh ghall-izvilupp u fl-istess waqt jitolbu li jridu lura dan ir-raba biex jigi uzat ghal skopijiet agrikoli mir-rikorrenti personalment jew minn xi membru tal-familja taghhom.
5. Illi l-intimat Angelo Muscat huwa bidwi full time u jghix ma' ommu Maria Assunta Muscat u dan ir-raba huwa fonti importanti ta' l-ghejxien tal-kerrej u l-kerrej ser ibaghti aktar minn sid il-kera jekk ir-rikors jigi milqugh;
6. Illi hadd mir-rikorrenti ma jahdem raba' u lanqas hadd minnhom m'huwa registrat bhala bidwi, u l-ghejxien taghhom ma jiddependix mill-kultivazzjoni tar-raba;
7. Ghaldaqstant it-talba tar-rikorrenti għandha tigi michuda bl-ispejjez kontra tagħhom.
8. Salvi osservazzjonijeit ohra fid-dritt u fil-fatt.

Ra l-verbal tieghu tal-5 ta' Novembru 2003 fejn halla r-Rikors għal-lum għad-decizjoni fuq l-ewwel risposta ta' l-intimati.

Ra n-Noti ta' l-Osservazzjonijiet rispettivi tal-partijiet dwar din ir-risposta.

Ra l-atti l-ohra kollha.

Ikkunsidra:

Illi permezz ta' din l-ewwel risposta tagħhom l-intimati qegħdin jeccepixxu n-nullita' tar-rikors odjern billi r-rikorrenti naqsu li jipprezentawh fiz-zmien stipulat bil-ligi, u cioe' mhux aktar tard minn tliet xhur qabel id-data li fiha tagħlaq il-kirja, u dan a tenur ta' l-artikolu 4(i) tal-kap.199.

Dan ir-Rikors gie ntavolat fid-29 ta' Lulju 2003, u mhux kontestat illi l-qbiela in kwistjoni tagħlaq fil-15 ta' Awissu.

Imma r-rikorrenti jikkontendu illi dan ma jgibx in- nullita' tar-rikors, imma biss il-postponiment tad-data li, f'kaz favorevoli ghalihom, dan it-tribunal jista' jordna it-terminazzjoni tal-kirja. Fil-fehma tagħhom għalhekk, it-terminazzjoni ma tkunx tista' ssir qabel l-iskadenza ta' wara.

Ma jidhirx illi kwistjoni simili għadha qatt giet deciza mill-qrati tagħna, imma qari akkurat tal-proviso għal dan l-artikolu li gie introdott bl-emenda għal-ligi li saret fl-1972, meta inbidlet il-procedura f'talbiet simili għat-terminazzjoni tal-kirja, jindika illi l-iskop ta' dan it-terminu kien illi l-inkwilin ma jgix zgħumbrat immedjatament malli ssir it-talba. Kellu jingħata zmien bizżejjed sabiex igawdi c-ciklu shih tas-sena agrikola u jilhaq jahsad dak li jkun zara'. Infatti f'dan il-provizo jingħad illi f'kaz li l-kirja ma kienitx tagħlaq fil-15 ta' Awissu, "**ebda decizjoni li tapprova dak it-tehid lura ta' pussess ma għandha ssehh qabel il-15 ta' Awissu li jigi wara d-data tat-terminazzjoni tal-kirja korrenti**". Ic-Chairman presenti f'kumment li kien għamel dwar dan il-provizo fit-tezi tieghu li kienet tittratta il-ligi tal-qbiela¹ kien ikkumenta hekk f'dan ir-rigward:

"Another innovation to s.4 was that even when the lease did not end on the 15th August, as would normally be the case in agricultural leases, the landlord could only enforce the decision allowing eviction on the 15th August following such date of termination. This ensured that the tenant-farmer be able to enjoy the rural year to its full extent."

Jidher għalhekk illi l-intenzjoni tal-legislatur meta impona dan it-terminu minimu ta' tliet xħur mill-iskadenza tal-qbiela ghall-presentata ta' talba simili, kienet appuntu sabiex jaġhti zmien bizżejjed lill-inkwilin li jilhaq jgħawdi pienament mis-sena agrikola korrenti, u mhux ukoll li jippenalizza lis-sid u jimpiedieh milli jippresenta t-talba tieghu. B'dana pero' illi t-terminazzjoni ma jkunx jista' jkollha effett qabel l-skadenza ta' wara. Infatti fil-prattika, minhabba li l-kawzi ma jinqatgħux daqshekk malajr,

¹ "An assessment of the Law relating to Agricultural Leases"; Universita' ta' Malta: 1979: a fol.147

Kopja Informali ta' Sentenza

dejjem jigri illi t-terminazzjoni jkollha effett mill-15 ta' Awissu ta' wara li tkun inghatat id-decizjoni, u mhux f'dik id-data indikata fir-Rikors promotur.

Ghal dawn il-motivi, filwaqt illi jichad l-ewwel risposta tal-intimati, jhalli r-Rikors ghall-kontinwazzjoni fuq il-mertu.

L-ispejjez jibqghu riservati għad-decizjoni finali.

(ft.) Paul Coppini
Magistrat

(ft.) Maureen Xuereb
D/Registratur

Vera kopja

Għar-Registratur

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----